

Svetska (Univerzalna) konvencija o autorskom pravu

Usvojena 6. septembra 1952. godine u Ženevi, izmenjena u
Parizu 24. jula 1971. godine

Države ugovornice,

prožete željom da u svim zemljama obezbede zaštitu autorskog prava na književna, naučna i umetnička dela;

uverene da je jedan sistem zaštite prava autora – podešen za sve nacije i izražen u jednoj svetskoj (univerzalnoj) konvenciji, koji bi se pridodao već postojećim međunarodnim sistemima a da oni ne budu povređeni – takve prirode da obezbeđuje poštovanje prava čoveka i pomaže razvoj književnosti, nauke i umetnosti;

uverene da će jedan takav opšti sistem zaštite prava autora olakšati širenje duhovnog stvaranja i doprineti boljem razumevanju među narodima,

odlučile su da izmene Svetsku (univerzalnu) konvenciju o autorskom pravu potpisanu u Ženevi 6. septembra 1952. godine (u daljem tekstu "Konvencija od 1952") i dosledno tome

postigle su sledeći sporazum:

Član I

Svaka država ugovornica obavezuje se da donese sve potrebne propise u cilju obezbeđenja dovoljne i efikasne zaštite prava autora i svih drugih nosilaca ovih prava na književna, naučna i umetnička dela, kao što su spisi, muzička, dramska i kinematografska dela, slikarstvo, rezbarstvo i vajarstvo.

Član II

1) Objavljena dela državljana svake države ugovornice, kao i dela objavljena prvi put na teritoriji jedne takve države, uživaju, u svakoj drugoj državi ugovornici, zaštitu koju ova druga država pruža delima svojih državljana objavljenim prvi put na njenoj sopstvenoj teritoriji, kao i zaštitu specijalno priznatu ovom konvencijom.

2) Neobjavljena dela državljana svake države ugovornice uživaju u svakoj državi ugovornici zaštitu koju ova druga država pruža neobjavljenim delima svojih državljana, kao i zaštitu specijalno priznatu ovom konvencijom.

3) Radi primene ove konvencije, svaka država ugovornica može, propisima svog unutrašnjeg zakonodavstva, da izjednači sa svojim državljanima svako lice koje ima domicil na teritoriji ove države.

Član III

1) Svaka država ugovornica koja, prema svom unutrašnjem zakonodavstvu, postavlja kao uslov zaštite prava autora ispunjene formalnosti, kao što su deponovanje, registrovanje, naznačenje da je autorsko pravo zadržano, overene isprave, plaćanje takse, stvaranje ili objavljivanje dela na nacionalnoj teritoriji, treba da smatra ove zahteve kao ispunjene za svako delo zaštićeno u smislu ove konvencije, objavljeno prvi put izvan teritorije ove države, a čiji autor nije njen državljanin, ako, od prvog objavljivanja ovog dela,

svi njegovi primerci objavljeni sa odobrenjem autora ili svakog drugog nosioca ovih prava nose znak C praćen imenom nosioca autorskog prava i naznačenjem godine prvog objavljivanja; znak, ime i godina moraju biti stavljeni na način i mesto koji jasno pokazuje da je autorsko pravo zadržano.

2) Odredbe stava 1) ovog člana ne zabranjuju jednoj državi ugovornici da, u cilju obezbeđenja sticanja i uživanja autorskog prava, podvrgne izvesnim formalnostima ili drugim uslovima dela objavljena prvi put na njenoj teritoriji, ili dela njenih državljana, bez obzira na mesto njihovog objavljivanja.

3) Odredbe stava 1) ovog člana ne zabranjuju jednoj državi ugovornici da zahteva od lica koje se obraća sudu da, u cilju vođenja spora, udovolji propisima postupka kao što je zastupanje tužioca od strane advokata koji vrši praksu u toj državi ili deponovanje jednog primerka dela od strane tužioca kod suda ili nekog administrativnog nadležstva ili kod jednog i kod drugog istovremeno. Međutim, činjenica da ovi zahtevi nisu ispunjeni ne utiče na punovažnost autorskog prava. Nijedan od ovih zahteva ne može biti postavljen državljanu neke druge države ugovornice ako se on ne postavlja državljanima države u kojoj se zaštita traži.

4) U svakoj državi ugovornici moraju biti obezbeđena pravna sredstva da bi se bez formalnosti zaštitila neobjavljena dela državljana ostalih država ugovornica.

5) Ako neka država ugovornica priznaje više od jednog perioda zaštite i ako je prvi period po trajanju duži od minimalnog vremena predviđenog u članu IV ove konvencije, ova država ima pravo da ne primenjuje stav 1) ovog člana u pogledu drugog perioda zaštite, kao i u pogledu sledećih perioda.

Član IV

1) Trajanje zaštite dela određuje se zakonom države ugovornice u kojoj se zaštita traži, shodno odredbama člana II i niže navedenim odredbama.

2) a) Trajanje zaštite za dela zaštićena ovom konvencijom ne može biti kraće od vremena koje obuhvati život autora i 25 godina posle njegove smrti.

Međutim, država ugovornica koja, od stupanja na snagu ove konvencije na njenoj teritoriji, bude ograničila ovaj rok za izvesne kategorije dela, na period koji se računa od prvog objavljivanja dela, imaće pravo da zadrži ova odstupanja ili da ih proširi na druge kategorije. Za sve ove kategorije trajanje zaštite neće biti kraće od 25 godina, računajući od dana prvog objavljivanja.

b) Svaka država ugovornica koja, od stupanja na snagu ove konvencije na njenoj teritoriji, ne računa trajanje zaštite na bazi autorovog života, imaće pravo da ga računa od prvog objavljivanja dela ili, gde je to slučaj, od registrovanja ovog dela, koje prethodi njegovom objavljivanju; trajanje zaštite neće biti kraće od 25 godina, računajući od dana prvog objavljivanja ili, gde je to slučaj, od registrovanja dela koje prethodi njegovom objavljivanju.

c) Ako zakonodavstvo države ugovornice predviđa dva ili više uzastopna perioda zaštite, trajanje prvog perioda neće biti kraće od trajanja jednog od minimalnih perioda određenog u odredbama pod a) i b).

3) Odredbe stava 2) ne primenjuju se na fotografska dela, ni na dela primenjene umetnosti. Međutim, u državama ugovornicama koje štite fotografska dela i dela primenjene umetnosti kao umetnička dela, trajanje zaštite za ova dela ne može biti kraće od deset godina.

4) a) Nijedna država ugovornica neće biti dužna da obezbedi zaštitu jednog dela u dužem trajanju od onog koje je za njegovu kategoriju, ako je reč o neobjavljenom delu – utvrđeno zakonom države ugovornice čiji je državljanin autor, a ako je reč o objavljenom delu – zakonom države ugovornice u kojoj je delo prvi put objavljeno.

b) radi primene prethodne odredbe pod a), ako zakonodavstvo jedne države ugovornice predviđa dva ili više uzastopnih perioda zaštite, trajanje zaštite koje je odredila ova država smatraće se da predstavlja zbir trajanja svih ovih perioda. Međutim, ako jedno određeno delo iz bilo kojeg razloga nije zaštićeno od strane pomenute države u toku drugog ili jednog od sledećih perioda, ostale države ugovornice nisu dužne da štite ovo delo za vreme drugog ili sledećih perioda.

5) radi primene stava 4), delo državljanina jedne države ugovornice objavljeno prvi put u nekoj državi ugovornici, smatraće se kao da je prvi put objavljeno u državi ugovornici čiji je državljanin autor.

6) Radi primene gore pomenutog stava 4), u slučaju jednovremenog objavljivanja u dvema ili više zemalja ugovornica, smatraće se da je delo prvi put objavljeno u državi koja pruža najkraću zaštitu. Kao jednovremeno objavljeno u više zemalja smatraće se svako delo koje se pojavilo u dvema ili više zemalja u roku od trideset dana od njegovog objavljivanja.

Član IVbis

1) Prava navedena u članu I obuhvataju osnovna prava koja obezbeđuju zaštitu imovinskih interesa autora, naročito isključivo pravo da odobrava reprodukovanje bilo kojim sredstvom, javno prikazivanje i izvođenje, i radio-difuziju. Odredbe ovog člana primenjuju se na dela zaštićena ovom konvencijom, bilo u njihovom originalnom obliku, bilo na način da se mogu prepoznati, u izvedenom obliku originalnog dela.

2) Međutim, svaka država ugovornica može, svojim nacionalnim zakonodavstvom, uneti izuzetke od prava pomenutih u stavu 1. ovog člana koji neće biti u suprotnosti sa duhom i odredbama ove konvencije. Države koje se eventualno budu koristile pomenutim pravom moraće pri svemu tome priznati svakome od prava od kojih će činiti izuzetak razumni stepen efektivne zaštite.

Član V

1) Prava navedena u članu I obuhvataju isključivo pravo autora da prevede, da objavi i da odobri da se prevede i objavi prevod dela zaštićenih u smislu ove konvencije.

2) Međutim, svaka država ugovornica može, svojim nacionalnim zakonodavstvom, da ograniči za pisana dela pravo prevođenja, ali pridržavajući se sledećih odredaba:

a) Ako po isteku roka od sedam godina, računajući od prvog objavljivanja pisanog dela, prevod ovog pisanog dela nije objavljen na jeziku opšte upotrebe u državi ugovornici, od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem, svaki državljanin ove države ugovornice moći će da dobije od nadležnog organa ove države neisključivu odnosno ograničenu dozvolu da prevede na taj jezik i objavi tako prevedeno delo.

b) Ova dozvola će moći da se dobije jedino ako molilac, shodno propisima koji su na snazi u državi gde je sistem molbi usvojen, dokaže da je od nosioca prava prevođenja tražio odobrenje da prevede i objavi prevod i ako – pošto je učinio sve što mu je bila dužnost da učini – nije mogao doći do nosioca autorskog prava ili dobiti od njega odobrenje. Pod istim uslovima, dozvola će moći takođe da se dobije ako su, za prevod već objavljen na jeziku opšte upotrebe u državi ugovornici, iscrpena izdanja.

c) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava prevođenja, on treba da uputi kopije svoje molbe izdavaču čije se ime nalazi na delu i diplomatskom ili konzularnom predstavniku države čiji je državljanin nosilac prava prevođenja, ako je njegovo državljanstvo poznato, ili ustanovi koju odredi vlada ove države. Dozvola se ne može dati pre isteka roka od dva meseca, računajući od dana kad su poslani prepisi molbe.

d) Nacionalno zakonodavstvo usvojiće odgovarajuće mere da nosiocu prava prevođenja obezbedi pravičnu naknadu, shodno međunarodnim običajima, kao i plaćanje i transfer ove naknade, i da osigura ispravan prevod dela.

e) naslov i ime autora originalnog dela moraju isto tako biti odštampani na svim primercima objavljenog prevoda. Dozvola će važiti samo za izdanje na teritoriji države ugovornice u kojoj se ona traži. Uvoz i prodaja primeraka u nekoj drugoj državi ugovornici mogući su ako je jezik opšte upotrebe u ovoj državi istovetan sa jezikom na koji je delo prevedeno, ako njen nacionalni zakon usvaja dozvolu i ako se nijedan propis koji je na snazi u ovoj državi ne protivi uvozu ni prodaji; pitanje uvoza i prodaje na teritoriji one države ugovornice u kojoj prethodni uslovi ne mogu doći do izražaja ostavlja se zakonodavstvu ove države i sporazumima koje je ona zaključila. Korisnik dozvole neće moći da je ustupi drugim licima.

f) Dozvola se ne može dati ako je autor povukao iz prometa primerke dela.

Član vbis

1) Svaka država ugovornica koja se smatra zemljom u razvoju, shodno ustanovljenoj praksi Generalne skupštine Ujedinjenih nacija može, putem saopštenja deponovanog kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu (u daljem tekstu "Generalni direktor") u trenutku svoje ratifikacije, prihvatanja ili pristupanja, ili docnije, da koristi u celini ili delimično izuzecima predviđenim u čl. Vter i Vquater.

2) Svako saopštenje deponovano shodno odredbama stava 1) ostaće na snazi za vreme od deset godina, računajući od dana stupanja na snagu ove konvencije, ili za svaki deo ovog desetogodišnjeg perioda koji ostaje da teče od dana deponovanja saopštenja i moći će da se obnovi u celini ili delimično za druge periode od deset godina ako, u roku koji se nalazi između petnaestog i trećeg meseca pre isteka desetogodišnjeg perioda, država ugovornica deponuje novo saopštenje kod Generalnog direktora. Saopštenja se takođe mogu deponovati prvi put u toku ovih novih desetogodišnjih perioda, shodno odredbama ovog člana.

3) Bez obzira na odredbe stava 2), ugovorna država koja je prestala da se smatra zemljom u razvoju prema definiciji iz stava 1) nije više ovlašćena da obnavlja saopštenje koje je deponovala u smislu st. 1) ili 2) i, bilo da ukida zvanično ili ne ovo saopštenje, ova država će izgubiti mogućnost da se koristi izuzecima predviđenim u čl. Vter i Vquater, bilo po isteku tekućeg desetogodišnjeg perioda, bilo tri godine pošto bude prestala da se smatra zemljom u razvoju, a primeniće se rok koji najdocnije istekne.

4) Primerci dela već proizvedenog na osnovu izuzetaka predviđenih u čl. Vter i Vquater, moći će i dalje da se puštaju u promet po isteku perioda za koji dejstvuju saopštenja u smislu ovog člana, i to sve dok ne budu iscrpeni.

5) Svaka država ugovornica koja je deponovala saopštenje shodno članu XIII koji se tiče primene ove konvencije na neku posebnu zemlju ili teritoriju čiji se položaj može smatrati sličnim položaju država navedenih u stavu 1. ovog člana, može takođe, u pogledu ove zemlje ili teritorije, deponovati saopštenja o izuzecima i obnavljanjima po osnovu ovog člana. Za vreme perioda u kome su ova saopštenja na snazi, odredbe čl. Vter i Vquater

mogu se primeniti na pomenutu zemlju ili teritoriju. Svaka pošiljka primeraka koji vode poreklo iz pomenute zemlje ili teritorije u državu ugovornicu smatraće se kao izvoz u smislu čl. Vter i Vquater.

Član Vter

1) a) Svaka država ugovornica na koju se primenjuje stav 1) člana Vbis može zameniti period od sedam godina predviđen u stavu 2) člana V periodom od tri godine ili svakim drugim dužim periodom utvrđenim njenim nacionalnim zakonodavstvom. Međutim, u slučaju prevoda na jezik koji nije u opštoj upotrebi u jednoj ili više razvijenih zemalja, članica bilo ove konvencije, bilo samo Konvencije od 1952. godine, period od jedne godine zameniće se pomenutim periodom od tri godine.

b) Svaka država ugovornica na koju se primenjuje stav 1) člana Vbis može, uz jednodušnu saglasnost razvijenih zemalja koje su države-članice bilo ove konvencije bilo samo Konvencije od 1952. i u kojima je isti jezik u opštoj upotrebi, zameniti u slučaju prevođenja na taj jezik period od tri godine, predviđen u odredbi pod a), nekim drugim periodom utvrđenim shodno pomenutoj saglasnosti, s tim da ovaj period ipak ne može biti kraći od jedne godine. Pri svemu tome, ova odredba se ne primenjuje ako je jezik o kome je reč engleski, španski ili francuski. Takva saglasnost saopštiće se Generalnom direktoru.

c) Dozvola će moći da se dobi samo ako molilac, shodno propisima na snazi u državi gde je sistem molbi uveden, dokaže da je tražio odobrenje od nosioca prava prevođenja, bilo da nije mogao – pošto je učinio što mu je bila dužnost da učini – doći do nosioca prava ili dobiti njegovo odobrenje. U isto vreme kad podnosi ovu molbu, molilac mora o tome obavestiti bilo Međunarodni informativni centar za autorsko pravo osnovan od strane Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, bilo svaki nacionalni ili regionalni informativni centar označen kao takav u saopštenju deponovanom u tom cilju kod Generalnog direktora od strane vlade one države u kojoj se pretpostavlja da izdavač vrši najveći deo svojih profesionalnih delatnosti.

d) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava prevođenja, on mora uputiti avionskom poštom, preporučeno, kopije svoje molbe izdavaču čije se ime nalazi na delu i svakom nacionalnom ili regionalnom centru za informacije pomenutom u odredbi pod c). Ako postojanje jednog takvog centra nije saopšteno, molilac će takođe uputiti jednu kopiju Međunarodnom centru za informacije o autorskom pravu, osnovanom od strane Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu.

2) a) Dozvola se ne može dati po osnovu ovog člana pre isteka dopunskog roka od šest meseci u slučaju kad se ona može dobiti po isteku perioda od tri godine, i od devet meseci u slučaju kad se može dobiti po isteku perioda od jedne godine. Dopunski rok će početi da teče, bilo od dana traženja autorizacije za prevod pomenut u odredbi pod c) u stavu 1) ili u slučaju kad su identitet i adresa nosioca prava prevođenja nepoznati, od dana slanja kopija molbe pomenutih u odredbi pod d) u stavu 1) radi dobijanja dozvole.

b) Dozvola se neće dati ako je prevod objavljen od strane nosioca prava prevođenja, ili sa njegovim odobrenjem, za vreme pomenutog roka od šest ili od devet meseci.

3) Svaka dozvola koja se daje na osnovu ovog člana moći će da se koristi samo za školsku, univerzitetsku upotrebu ili za istraživanje.

4) a) Dozvola se ne može protegnuti na izvoz primeraka i ona će važiti samo za izdanje u okviru teritorije one države ugovornice gde je ova dozvola tražena.

b) Svaki primerak objavljen shodno takvoj dozvoli moraće da sadrži naznačenje na odgovarajućem jeziku, u kome će se tačno reći da se primerak može rasturati samo u

državi ugovornici koja je dala dozvolu; ako delo nosi naznačenje pomenuto u stavu 1) člana III, tako objavljeni primerci moraće nositi isto značenje,

c) Zabrana izvoza predviđena u odredbi pod a) ne primenjuje se ako neka vladina ili druga javna ustanova države koja je, shodno ovom članu, dala dozvolu da se prevede delo na drugi jezik, izuzev engleskog, španskog ili francuskog, pošalje primerke prevoda, izvršenog na osnovu ove dozvole, nekoj drugoj zemlji, s tim da:

i) lica kojima se šalju budu državljani one države ugovornice koja je dala dozvolu ili članovi organizacije koja grupiše takve državljane;

ii) da primerci budu korišćeni samo za potrebe škole, univerziteta ili istraživanja;

iii) slanje primeraka i njihovo docnije razdavanje licima kojima su namenjeni budu lišeni svakog lukrativnog obeležja;

iv) sporazum koji će biti saopšten Generalnom direktoru od bilo koje od vlada koje su ga zaključile, posreduje između zemlje kojoj su primerci upućeni i države ugovornice da bi se omogućilo primanje i razdavanje ili jedna od dve radnje.

5) Doneće se odgovarajuće odredbe na nacionalnom planu da bi:

a) dozvola dopuštala pravičnu naknadu, saobraznu skali autorskih naknada koje se redovno isplaćuju u slučaju dozvola koje se slobodno ugovaraju među zainteresovanimima u dvema zemljama na koje se ovo odnosi;

b) naknada bila plaćena i dostavljena. Ako postoji nacionalni propis u pogledu deviza, nadležni organ uložiće sve napore, pribegavajući međunarodnim mehanizmima, da bi obezbedio dostavljanje naknade u međunarodno konvertibilnoj valuti ili u njenom ekvivalentu.

6) Svaka dozvola data od strane jedne države ugovornice na osnovu ovog člana pretaće da postoji ako je prevod dela na isti jezik, koje u suštini ima isti sadržaj kao izdanje za koje je dato odobrenje – objavljen u pomenutoj državi od strane nosioca prava prevođenja ili sa njegovim odobrenjem, po ceni koja se može uporediti s cenom uobičajenim u toj istoj državi za slična dela. Primerci već proizvedeni pre isteka dozvole moći će i dalje da se puštaju u promet dok ne budu iscrpeni.

7) Što se tiče dela koja su sastavljena pretežno od ilustracija, dozvola za prevod teksta i za reprodukovanje ilustracija može se dati jedino ako su takođe ispunjeni uslovi iz člana Vquater.

8) a) Odobrenje za prevod jednog dela zaštićenog ovom konvencijom, objavljenog u obliku štampanog izdanja ili u sličnim oblicima reprodukovanja, može se dati i radio-difuznoj ustanovi koja ima svoje sedište na teritoriji države ugovornice na koju se primenjuje stav 1) člana Vbis, na molbu koju pomenuta ustanova podnosi u ovoj državi, a pod sledećim uslovima:

i) prevod se mora napraviti od primerka proizvedenog i stečenog shodno zakonima zemlje ugovornice;

ii) prevod se mora koristiti samo u emisijama namenjenim isključivo nastavi ili širenju informacija naučnog karaktera namenjenim stručnjacima jednog određenog poziva;

iii) prevod se mora koristiti isključivo u svrhe nabrojane u odredbi pod ii), od strane radio difuzije legalno ustanovljene za korisnike na teritoriji države ugovornice, podrazumevajući tu sredstva putem zvučnih ili vizuelnih snimaka ostvarenih na dopušten način i isključivo za ovu radio-difuziju;

iv) zvučni ili vizuelni snimci prevoda mogu biti predmet razmene između radio-difuznih ustanova koje imaju svoje društveno sedište na teritoriji države ugovornice koja je dala takvu dozvolu;

v) sva korišćenja prevoda moraju biti lišena svakog lukratnog obeležja.

b) Pod uslovom da se poštuju sva merila i svi uslovi nabrojani u odredbi pod a), dozvola se može isto tako dati radio-difuznoj ustanovi da prevede svaki tekst unesen ili uklopljen u akustično-vizuelna fiksiranja izrađena i objavljena u jednom jedinom cilju da se koriste za upotrebu u školi i na univerzitetu.

c) Sa izuzetkom odredaba pod a) i b), ostale odredbe ovog člana primenjuju se i na davanje i korišćenje takve dozvole.

9) Sa izuzetkom odredaba ovog člana, svaka dozvola data na osnovu njega upravljace se po odredbama iz člana V, i nastaviće da se upravlja po odredbama člana V i odredbama ovog člana, čak i posle perioda od sedam godina navedenog u stavu 2. člana V. Međutim, po isteku ovog perioda, nosilac dozvole moći će da traži da se ona zameni dozvolom koja je saglasna članu V.

Član Vquater

1) Svaka država ugovornica na koju se primenjuje stav 1) člana Vbis može usvojiti sledeće odredbe:

a) Ako po isteku

i) perioda utvrđenog pod c) računatog od prvog objavljivanja određenog izdanja književnog, naučnog ili umetničkog dela navedenog u stavu 3), ili

ii) svakog dužeg perioda utvrđenog nacionalnim zakonodavstvom države, primerci ovog izdanja nisu pušteni u promet u ovoj državi da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetske nastave, po ceni koja se može uporediti sa cenom, koja je uobičajena u pomenutoj državi za slična dela, od strane nosioca prava reprodukovanja ili sa njegovim odobrenjem, svaki državljanin ove države moći će da dobije od nadležnog organa neisključivu odnosno ograničenu dozvolu da objavi ovo izdanje po toj ceni ili po nižoj ceni, da bi se odgovorilo potrebama školske i univerzitetske nastave. Dozvola će moći da se *df* samo ako molilac, shodno propisima na snazi u dotičnoj državi, dokaže da je od nosioca prava tražio odobrenje da objavi ovo delo i, pošto je učinio što mu je bila dužnost da učini, nije mogao doći do nosioca autorskog prava ili dobiti njegovo odobrenje. U isto vreme kada podnosi ovu molbu, molilac mora o tome izvestiti, bilo Međunarodni centar za informacije o autorskom pravu osnovan od Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, bilo svaki nacionalni ili regionalni centar za informacije pomenut u odredbi pod d).

b) Dozvola će moći takođe da se *df* pod istim uslovima, ako za vreme šestomesečnog perioda odobreni primerci izdanja o kome je reč nisu više pušteni u prodaju u dotičnoj državi, da bi se odgovorilo, bilo potrebama široke javnosti, bilo školske ili univerzitetske nastave, po ceni koja se može uporediti s cenom uobičajenom u ovoj državi za slična dela.

c) Period na koji se odnosi odredba pod a) podrazumeva rok od pet godina. Međutim,

i) za dela egzaktnih i prirodnih nauka i tehnologije, ovaj period iznosiće tri godine;

ii) za dela iz oblasti mašte, kao što su romani, pesnička, dramska i dramsko-muzička dela i za knjige o umetnosti, ovaj period biće sedam godina.

d) Ako molilac nije mogao doći do nosioca prava reprodukcije, on treba da uputi avionskom poštom – preporučeno kopije svoje molbe izdavaču čije se ime nalazi na delu i svakom nacionalnom ili regionalnom centru za informacije koji je kao takav označen u saopštenju deponovanom kod Generalnog direktora, od strane države u kojoj se pretpostavlja da izdavač vrši najveći deo svojih profesionalnih delatnosti. U nedostatku sličnog saopštenja uputiće i jednu kopiju Međunarodnom centru za informacije o autorskom pravu osnovano od Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu. Dozvola neće moći da se *df* pre isteka tromesečnog roka, računajući od slanja kopije molbe.

e) U slučaju da se može dobiti po isteku perioda od tri godine, dozvola će moći da se *df* po pravu iz ovog člana:

i) samo po isteku roka od šest meseci, računajući od traženja odobrenja pomenutog u odredbi pod a), ili u slučaju da su identitet i adresa nosioca prava reprodukcije nepoznati, od dana slanja kopije molbe pomenutih u odredbi pod d) u cilju dobijanja dozvole;

ii) samo ako za vreme ovog roka nije bilo puštanja u promet primeraka izdanja pod uslovima predviđenim u odredbi pod a).

f) Ime autora i naslov određenog izdanja dela moraju biti odštampani na svim primercima objavljenog reprodukcije. Dozvola se ne sme protegnuti i na izvoz primeraka i ona će biti u važnosti samo za izdanje u okviru teritorije države ugovornice gde je ova dozvola tražena. Korisnik dozvole ne može je ustupiti drugim licima.

g) Nacionalno zakonodavstvo doneće odgovarajuće mere radi obezbeđenja tačnog reprodukcije izdanja o kome je reč.

h) Dozvola u cilju reprodukcije i objavljivanja prevoda nekog dela neće se dati u smislu ovog člana u niže navedenim slučajevima:

i) ako prevod o kome je reč nije objavljen od strane nosioca autorskog prava ili sa njegovim odobrenjem;

ii) ako prevod nije na jeziku opšte upotrebe u državi koja je ovlašćena da izdaje dozvolu.

2) Odredbe koje slede primenjuju se na izuzetke predviđene u stavu 1) ovog člana:

a) Svaki primerak objavljen shodno dozvoli datoj u smislu ovog člana mora da sadrži naznačenje na odgovarajućem jeziku kojim se tačno određuje da će se primerak rasturati samo u državi ugovornici na koju se primenjuje pomenuta dozvola; ako delo nosi naznačenje pomenuto u stavu 1) član III, tako objavljeni primerci moraću da nose isto naznačenje.

b) Na nacionalnom planu biće doneti odgovarajući propisi da bi:

i) dozvola omogućila pravičnu naknadu, saobraznu skali autorskih naknada koje se redovno plaćaju u slučaju slobodno ugovorenih dozvola između zainteresovanih u dvema zemljama na koje se to odnosi;

ii) naknada bila plaćena i dostavljena. Ako postoji nacionalni propis u pogledu deviza, nadležni organ će uložiti sve napore pribegavajući međunarodnim mehanizmima da bi obezbedio dostavljanje naknade u međunarodnoj konvertibilnoj valuti ili u njenom ekvivalentu.

c) Kad god se primerci izdanja jednog dela puste u prodaju u državi ugovornici da bi se odgovorilo potrebama, bilo široke javnosti, bilo školske i univerzitetske nastave, od strane nosioca prava reprodukcije ili sa njegovim odobrenjem, po ceni koja se može

uporediti sa cenom uobičajenom u toj državi za slična dela, – svaka dozvola data na osnovu ovog člana pretaće da važi, ako je ovo izdanje na istom jeziku kao izdanje objavljeno na osnovu dozvole i ako je njegova sadržina u suštini ista. Primerci proizvedeni pre isteka dozvole moći će se i dalje puštati u promet, sve dok ne budu iscrpeni.

d) Dozvola se ne može dati kad je autor povukao iz prometa sve primerke jednog izdanja.

3) a) Sa izuzetkom odredaba stava b), književna, naučna ili umetnička dela na koje se primenjuje ovaj član ograničena su na dela objavljena u obliku štampanog izdanja ili u nekom drugom sličnom obliku reprodukovanja.

b) Ovaj član se takođe primenjuje na akustično-vizuelno reprodukovanje dopuštenih akustično-vizuelnih fiksiranja, ukoliko sačinjavaju ili u sebe uklapaju zaštićena dela kao i na prevod teksta koji ih prati na jeziku opšte upotrebe u državi koja je ovlašćena da izdaje dozvolu, podrazumevajući da su akustično-vizuelna fiksiranja o kojima je reč zamišljena i objavljena samo u cilju školske i univerzitetske upotrebe.

Član VI

Pod “objavljivanjem” u smislu ove konvencije, treba razumeti reprodukovanje u materijalnom obliku i stavljanje na raspolaganje javnosti primeraka dela, pružajući joj mogućnost da ga čita ili upozna vizuelnim putem.

Član VII

Ova konvencija se ne primenjuje na dela ili prava na ova dela koja bi, od njenog stupanja na snagu u državi ugovornici u kojoj se zaštita traži, definitivno prestala da se štite u ovoj državi ili u njoj nisu bila nikad ni zaštićena.

Član VIII

1) Ova konvencija, koja će nositi datum od 24. jula 1971. godine, biće deponovana kod Generalnog direktora i ostaće otvorena za potpis svim državama članicama Konvencije od 1952. za vreme od 120 dana računajući od njenog datuma. Ona će se podneti na ratifikaciju ili usvajanje državama potpisnicama.

2) Svaka država koja ne bude potpisala ovu konvenciju moći će da joj pristupi.

3) Ratifikacija, usvajanje ili pristupanje izvršiće se deponovanjem instrumenta u tom cilju kod Generalnog direktora.

Član IX

1) Ova konvencija stupiće na snagu tri meseca posle deponovanja dvanaest instrumenata ratifikacije, usvajanja ili pristupanja.

2) Sledstveno tome, ova konvencija će stupiti na snagu za svaku državu tri meseca posle deponovanja instrumenta ratifikacije, usvajanja ili pristupanja specijalno za tu državu.

3) Pristupanje ovoj konvenciji države nečlanice Konvencije od 1952. znači pristupanje i toj Konvenciji; međutim, ako je njen instrument o pristupanju deponovan pre stupanja na snagu ove konvencije, ta država će morati da potčini svoje pristupanje Konvenciji od 1952. stupanju na snagu ove konvencije. Posle stupanja na snagu ove konvencije, nijedna država neće moći da pristupi isključivo Konvenciji od 1952.

4) Odnosi između zemalja-članica ove konvencije i država koje su članice samo Konvencije od 1952. godine uređuju se Konvencijom od 1952. Međutim, svaka država-

članica samo Konvencije od 1952. moći će da izjavi putem saopštenja deponovanog kod Generalnog direktora da dopušta primenu Konvencije od 1971. na dela svojih državljana ili na dela objavljena prvi put na njenoj teritoriji od strane svake države članice ove konvencije.

Član X

1) Svaka država ugovornica obavezuje se da, shodno propisima svoga ustava, donese potrebne mere radi obezbeđenja primene ove konvencije.

2) Podrazumeva se da od datuma kad stupi na snagu ova konvencija za jednu državu, ova država mora biti u mogućnosti da, prema svom nacionalnom zakonodavstvu, primenjuje odredbe ove konvencije.

Član XI

1) Osniva se Međuvladin komitet koji ima sledeće nadležnosti:

a) da proučava probleme koji se odnose na primenu i dejstvo Svetske (univerzalne) konvencije;

b) da priprema povremene revizije ove konvencije;

c) da proučava svaki drugi problem koji se odnosi na međunarodnu zaštitu autorskog prava, u saradnji sa raznim međunarodnim zainteresovanim ustanovama, naročito s Organizacijom Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, Međunarodnom unijom za zaštitu književnih i umetničkih dela i Organizacijom američkih država;

d) da obaveštava države-članice Svetske (univerzalne) konvencije o svom radu.

2) Komitet sačinjavaju predstavnici 18 država ugovornica – članica ove konvencije ili samo Konvencije od 1952. godine.

3) Komitet se imenuje vodeći računa o pravilnoj ravnoteži između nacionalnih interesa na bazi geografskog položaja stanovništva, o jezicima i stepenu razvitka.

4) Generalni direktor Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, Generalni direktor Svetske organizacije za intelektualnu svojinu i Generalni sekretar Organizacije američkih država, ili njihovi predstavnici, mogu prisustvovati sednicama Komiteta sa savetodavnim glasom.

Član XII

Međuvladin komitet sazivaće konferencije za reviziju kad god mu to bude izgledalo neophodno, ili ako sazivanje zatraže najmanje deset država-članica ove konvencije.

Član XIII

1) Svaka država ugovornica može, u trenutku deponovanja instrumenta ratifikacije, ili docnije, da izjavi putem saopštenja upućenog generalnom direktoru, da se ova konvencija može primenjivati na celu ili na deo zemlje ili teritorije čije spoljne odnose ona obezbeđuje; Konvencija će se primenjivati na zemlje ili teritorije označene u saopštenju računajući od isteka tromesečnog roka predviđenog u članu IX. U nedostatku takvog saopštenja, ova konvencija se neće primenjivati na dotične zemlje ili teritorije.

2) Međutim, ovaj član se ne bi mogao ni u kom slučaju tumačiti tako kao da nameće od strane bilo koje države ugovornice prećutno priznanje ili usvajanje faktičkog stanja svake teritorije na koju se može primeniti ova konvencija od strane neke druge države ugovornice na osnovu ovog člana.

Član XIV

1) Svaka država ugovornica imaće pravo da otkáže ovu konvenciju u svoje sopstveno ime ili u ime cele ili jednog dela zemlje ili teritorije na koje bi se odnosilo saopštenje predviđeno u članu XIII. Otkaz će se dati putem saopštenja upućenog Generalnom direktoru. Ovaj otkaz će se odnositi i na Konvenciju od 1952.

2) Ovaj otkaz će imati dejstvo samo u pogledu države ili zemlje ili teritorije u čije ime bude dat i samo dvanaest meseci posle datuma kada bude primljeno saopštenje.

Član XV

Svaki spor između dve ili više država ugovornica u pogledu tumačenja ili primene ove konvencije koji ne bude rešen putem pregovora izneće se pred Međunarodni sud pravde da ga on raspravi, ukoliko države u sporu ne pristupe nekom drugom načinu rešavanja.

Član XVI

1) Ova konvencija biće sačinjena na francuskom, engleskom i španskom jeziku. Sva tri teksta biće potpisana i podjednako punovažna.

2) Generalni direktor će, posle savetovanja sa zainteresovanim vladama, sačiniti zvanične tekstove ove konvencije na nemačkom, arapskom, italijanskom i portugalskom jeziku.

3) Svaka država ugovornica ili grupa država ugovornica moći će, preko Generalnog direktora i u sporazumu sa njim, da sačini i druge tekstove na jeziku po svom izboru.

4) Svi ovi tekstovi biće priključeni potpisanom tekstu ove konvencije.

Član XVII

1) Ova konvencija ni u čemu ne povređuje propise Bernske konvencije o zaštiti književnih i umetničkih dela ni pripadnost Uniji stvorenoj Bernskom konvencijom.

2) Radi primene prethodnog stava, ovom članu dodata je jedna deklaracija. Ova deklaracija čini sastavni deo ove konvencije za države vezane Bernskom konvencijom do 1. januara 1951. godine ili koje joj budu naknadno pristupile. Potpis ove konvencije stavljen od strane gore pomenutih država važi i za deklaraciju; svaka ratifikacija ili usvajanje ove konvencije, svako pristupanje istoj od strane ovih država povlači takođe ratifikaciju, usvajanje ili pristupanje deklaraciji.

Član XVIII

Ova konvencija ne ukida višestrane ili dvostrane ugovore ili sporazume o autorskom pravu koji su ili mogu biti na snazi između dve ili više američkih država, ali isključivo između njih. U slučaju nesaglasnosti između odredaba jednoga od ovih ugovora ili jednog od ovih sporazuma na snazi, s jedne strane, i odredba ove konvencije, s druge strane, bilo između odredaba ove konvencije i odredaba svakog novog ugovora ili svakog novog sporazuma koji bi bio sklopljen između dve ili više američkih republika po stupanju na snagu ove konvencije, ugovor ili sporazum koji je najskorije zaključen imaće prednost

među strankama. Ne vređaju se stečena prava na delo ugovorima ili sporazumima koji su u važnosti u bilo kojoj državi ugovornici pre stupanja na snagu ove konvencije u toj državi.

Član XIX

Ova konvencija ne ukida višestране ili dvostrane ugovore ili sporazume o autorskom pravu koji su u važnosti između dve ili više država ugovornica. U slučaju nesaglasnosti između odredaba jednog od ovih ugovora ili sporazuma i odredaba ove konvencije, imaće prednost odredbe Konvencije. Neće biti povređena stečena prava na jedno delo ugovorima ili sporazumima koji su u važnosti u jednoj državi ugovornici pre stupanja na snagu ove konvencije u toj državi. Ovaj član ni u čemu ne vređa odredbe čl. XVII i XVIII.

Član XX

Nije dopuštena nikakva rezerva na ovu konvenciju.

Član XXI

1) Generalni direktor dostaviće uredno overene prepise ove konvencije zainteresovanim državama kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registrovanja koje će se izvršiti njegovim staranjem.

2) Osim toga, on će izvestiti sve zainteresovane države o deponovanju instrumenata ratifikacije, usvajanja ili pristupanja, o danu stupanja na snagu ove konvencije, o saopštenjima u njoj predviđenim i o otkazima iz člana XIV.

Dodatna deklaracija koja se odnosi na član XVII

Države-članice Međunarodne unije za zaštitu književnih i umetničkih dela (u daljem tekstu "Bernska unija"), potpisnice ove konvencije,

želeći da učvrste svoje međunarodne odnose na bazi pomenute Unije i da izbegnu svaki sukob koji bi mogao da nastane iz koegzistencije Bernske i Svetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu,

priznajući za izvesne države privremenu potrebu da prilagode svoj stepen zaštite autorskog prava stupnju svoga kulturnog, socijalnog i ekonomskog razvitka.

zajedničkim sporazumom prihvatili su odredbe sledeće deklaracije:

a) sa izuzetkom odredaba stava b), dela koja, u smislu Bernske konvencije, imaju kao zemlja porekla zemlju koja je posle 1. januara 1951. godine napustila Bernsku uniju neće biti zaštićena Svetskom (univerzalnom) konvencijom o autorskom pravu u zemljama Bernske unije;

b) u slučaju da se jedna država ugovornica smatra zemljom u razvoju, shodno ustanovljenoj praksi Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, i da je, u trenutku svoga povlačenja iz Bernske unije, deponovala kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu saopštenje u smislu kojeg izjavljuje da se smatra zemljom u razvoju, odredbe stava a) neće se primenjivati sve dok ova država, shodno odredbama člana IVbis, bude mogla da se koristi izuzecima predviđenim ovom konvencijom;

c) Svetska (univerzalna) konvencija o autorskom pravu neće se primenjivati na odnose između zemalja vezanih Bernskom konvencijom, u pogledu zaštite dela koja, u smislu Bernske konvencije, imaju kao zemlja porekla jednu od zemalja Bernske unije.

Rezolucija koja se odnosi na član XI

Konferencija o reviziji Svetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu, pošto je razmatrala pitanja koja se odnose na Međuvladin komitet predviđen u članu XI ove konvencije, kojoj se dodaje ova rezolucija,

odlučila je sledeće:

1) Komitet će u početku sačinjavati predstavnici dvanaest država članica Međunarodnog komiteta stvorenog u smislu člana XI Konvencije od 1952. i dodatne rezolucije, a osim toga predstavnici sledećih država: Alžira, Austrije, Japana, Meksika, Senegala i Jugoslavije.

2) Države koje nisu članice Konvencije od 1952. i koje ne budu pristupile ovoj konvenciji pre prve redovne sednice Komiteta koja će se održati po stupanju na snagu ove konvencije, biće zamenjene drugim državama koje će naimenovati Komitet na svojoj prvoj redovnoj sednici, shodno odredbama st. 2) i 3) člana XI.

3) Od stupanja na snagu ove konvencije, Komitet predviđen u stavu 1) smatraće se konstituisanim shodno članu XI ove konvencije.

4) Komitet će održati prvu sednicu u roku od jedne godine, računajući od stupanja na snagu ove konvencije.

5) Komitet bira predsednika i dva podpredsednika. On donosi svoj poslovnik inspirišući se sledećim načelima:

a) redovno trajanje predsedničkog mandata biće šest godina, a trećina predstavnika obnavljaće se svake dve godine, podrazumevajući međutim da će trećina prvih mandata isteći krajem druge godine redovne sednice Komiteta koja će se održavati po stupanju na snagu ove konvencije, a preostala trećina krajem njegove četvrte redovne sednice;

b) odredbe o postupku po kome će se Komitet starati o popunjavanju praznih mesta, o redosledu isticanja mandata, o pravu na reizbornost i o izbornim procedurama moraće da se poštuju da bi se održala ravnoteža između potrebe za neprekidnošću u sastavu i potrebe za rotacijom u predstavljanju, kao i s obzirom na odredbu stava 3) člana XI.

Izražava se želja da Organizacija Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu obezbedi sekretarijat Komiteta.

U potvrdu čega su potpisani, pošto su deponovali svoja punomoćja, potpisali ovu konvenciju.

Rađeno 24. jula 1971. godine u Parizu, u jednom jedinom primerku.

Dodatni protokol 1

Svetskoj (univerzalnoj) konvenciji o autorskom pravu izmenjenoj 24. jula 1971. godine u Parizu koji se odnosi na zaštitu dela lica bez državljanstva i izbeglica

Države članice Svetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu izmenjene u Parizu 24. jula 1971. godine (u daljem tekstu "Konvencija od 1971.") i ovog Protokola, postigle su sporazum o sledećim odredbama:

1) Lica bez državljanstva i izbeglice koji imaju svoj uobičajeni boravak u jednoj državi ugovornici izjednačeni su, radi primene Konvencije od 1971. godine, s državljanima ove države.

2) a) Ovaj protokol će biti potpisan i podnet na ratifikaciju ili na usvajanje državama potpisnicama, i njemu će se moći pristupiti shodno odredbama člana VIII Konvencije od 1971.

b) Ovaj protokol stupiće na snagu za svaku državu od dana deponovanja instrumenta ratifikacije, usvajanja ili pristupanja koji se na njega odnose, pod uslovom da ta država već bude članica Konvencije od 1971.

c) Na dan stupanja na snagu ovog Protokola za jednu državu koja nije članica Dodatnog protokola 1 Konvenciji od 1952. ovaj poslednji će se smatrati da je stupio na snagu za tu državu.

U potvrdu čega su potpisnici, uredno ovlašćeni, potpisali ovaj Protokol.

Rađeno 24. jula 1971. godine u Parizu, na francuskom, engleskom i španskom jeziku, u tri verodostojna teksta, u jednom jedinom primerku koji će se deponovati kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, koji će dostaviti njegovu propisno overenu kopiju državama potpisnicama, kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registrovanja koje će se izvršiti njegovim staranjem.

Dodatni protokol 2
Svetskoj (univerzalnoj) konvenciji o autorskom pravu
izmenjenoj 24. jula 1971. godine u Parizu, koji se odnosi na primenu
konvencije
na izvesna dela međunarodnih organizacija

Države članice Svetske (univerzalne) konvencije o autorskom pravu izmenjene u Parizu 24. jula 1971. godine (u daljem tekstu "Konvencija od 1971.") i ovog Protokola, postigle su sporazum o sledećim odredbama:

1) a) Zaštita predviđena u stavu 2) člana II Konvencije od 1971. primenjivaće se na dela objavljena prvi put od strane Organizacije Ujedinjenih nacija, specijalizovanih ustanova vezanih za Ujedinjene nacije ili od strane Organizacije američkih država.

b) Isto tako, zaštita predviđena u stavu 2) člana II Konvencije od 1971. primenjuje se na pomenute organizacije ili ustanove.

2) a) Ovaj protokol će biti potpisan i podnet na ratifikaciju ili usvajanje državama potpisnicama, i njemu će se moći pristupiti shodno naredbama člana VIII Konvencije od 1971.

b) Ovaj protokol će stupiti na snagu za svaku državu od dana deponovanja instrumenta ratifikacije, usvajanja ili pristupanja koji se na njega odnosi, pod uslovom da je ta država već članica Konvencije od 1971.

U potvrdu čega su potpisani, uredno ovlašćeni, potpisali ovaj Protokol.

Rađeno 24. jula 1971. godine, u Parizu, na francuskom, engleskom i španskom jeziku, u tri verodostojna teksta, u jednom jedinom primerku koji će se deponovati kod Generalnog direktora Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, koji će dostaviti njegovu propisno overenu kopiju državama potpisnicama, kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registrovanja koje će se izvršiti njegovim staranjem.